

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny–Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Hanna Bartkowiak

1 Protokolant: p.o. staż. Mariola Urbanowicz

3przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Pawła Gryzieckiego

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2020 r.

sprawy **J. Z. (1)**

oskarżonego z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 12 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Obornikach

z dnia 9 czerwca 2020 r., sygn. akt II K 546/19

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
2. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. H. kwotę 516,60 zł (w tym VAT) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej obrony udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.
3. Zwalnia oskarżonego z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym nie wymierza mu opłaty za II instancję.

Hanna Bartkowiak

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 702/120
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Obornikach z dnia 9 czerwca 2020 r., sygn. akt II K 546/19

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	Obraza przepisów postępowania mająca wpływ na treść wyroku polegająca na naruszeniu art. 2, 4, 5 § 1 i 2, 7 i art. 410 kpk	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Sąd Okręgowy nie stwierdził aby przy wydawaniu zaskarżonego wyroku doszło do naruszenia reguł procesowych w zakresie oceny zgromadzonych w sprawie dowodów. Przeciwnie, przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego była należyta i uwzględniała w odpowiednim stopniu zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego. Jak wynika z analizy akt sprawy, Sąd I instancji poddał ocenie wszystkie zgromadzone dowody, wyraźnie zaznaczył, którym dowodom przyznał przymiot wiarygodności a którym cechy tej odmówił oraz podał racjonalne powody takiego ich wartościowania. Przeprowadzona w opisany wyżej sposób weryfikacja dowodów czyniła zadość przepisowi art. 7 kpk. Obrońca w apelacji nieskutecznie podnosił brak obiektywizmu Sądu przy analizie dowodowej, subiektywnie wyróżniając przy		

tym wyjaśnienia nie przyznającego się do popełnienia zarzucanych mu gróźb karalnych oskarżonego. Apelujący zdawał się nie dostrzegać, że relacja oskarżonego nie znajdowała żadnego poparcia w innych dowodach, a poza tym same wyjaśnienia były sprzeczne praktycznie z całym zebrany w tej sprawie materiałem dowodowym. Dla przykładu oskarżony twierdził, że nie był badany tego dnia na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, a protokół z tej czynności z dnia 23 maja 2019 r. temu wprost przeczy (k. 47). Warto dodać, że wyniki badania wskazywały na stan upojenia alkoholowego oskarżonego (1,44 mg/l, 1,27 mg/l, 1,56 mg/l). Zresztą, dowodem najlepiej odzwierciedlającym stan w jakim znajdował się oskarżony w czasie zdarzenia w mieszkaniu jest nagranie audiowizualne (k. 31-32), które zarejestrowało też przestępcze zachowania J. Z. (1), tj. groźby pozbawienia życia oraz posługiwanie się przy tym metalowym szpikulcem. Narzędzie zostało zabezpieczone do sprawy i jest to ok. 20 cm gwóźdź (k. 2) odebrany oskarżonemu przez przybyłych na interwencję funkcjonariuszy Policji. W związku z tym twierdzenia oskarżonego, że nie miał żadnego szpikulca i niczym takim nie groził były, jak zasadnie przyjął Sąd Rejonowy całkowicie niewiarygodne i gołosłowne. Dlatego też z tego tylko powodu, że wyjaśnienia oskarżonego były konsekwentne nie sposób było uznawać ich moc dowodową. Apelujący akcentował przy tym konflikt istniejący między oskarżonym a pokrzywdzoną, który mógłby, jak sugerował skarżący, skłaniać pokrzywdzoną J. W. do subiektywnego przedstawiania zaistniałych sytuacji, ukazując oskarżonego J. Z. (1) w

niekorzystnym, przejawianym światłem. Sąd II instancji nie potwierdził słuszności wskazań apelującego obrońcy. Zeznania pokrzywdzonej na temat dwóch sytuacji z dnia 23 maja 2019 r. z udziałem oskarżonego nie dawały najmniejszych powodów aby wątpić w prawdziwość tych relacji oraz autentyczność obaw przed J. Z. (1), który będąc w stanie nietrzeźwym, przy użyciu metalowego szpikulca, odgrażał się jej uszkodzeniem ciała. Prawdą jest, że przy pierwszym incydencie, który miał miejsce na podwórku, oprócz pokrzywdzonej nie było innych osób, które mogłyby potwierdzić faktyczny przebieg zdarzenia. O nim jednak pokrzywdzona „na gorąco” powiadomiła siostrę swojego chłopaka Ż. S. (1), która sama oceniła, że pokrzywdzona była roztrzęsiona i bardzo zdenerwowana. Natomiast drugie zajście, w mieszkaniu zajmowanym przez oskarżonego, odbywało się w obecności świadków: A. S. i Ż. S. (2), którzy jednoznacznie potwierdzali słowa zgłaszającej zdarzenia pokrzywdzonej J. W.. Poza tym obrońca nie wspomina nawet w apelacji o przedmiotowym nagraniu zachowania oskarżonego, a zawartość tego nagrania jednoznacznie wskazuje na ich przestępczy charakter. Obrona przemilcza też fakt zabezpieczenia u oskarżonego narzędzia przy użyciu którego miał grozić pokrzywdzonej. Dowody oskarżenia zebrane na okoliczność drugiego zajścia potwierdzały zatem pośrednio przebieg pierwszego zdarzenia z dnia 23 maja 2019 r. Wspomniany zaś przez skarżącego konflikt między oskarżonym a J. W. został przez pokrzywdzoną szczerze przyznany, przy czym pokrzywdzona wskazywała wiarygodnie na

faktyczne jego podłoże (oskarżony pod wpływem alkoholu nie kontroluje swoich zachowań, jest agresywny, bywały zagrożenia podpalenia mieszkania), wskazując, że w związku z tym wielokrotnie interweniowała wcześniej Policja. Nie ukrywała ona, że w przeszłości miało miejsce naruszenie nietykalności cielesnej J. Z. z jej strony, podając tego okoliczności (zdarzenie z 15 maja 2019 r.). Z powyższego wynika, że podłożem konfliktu jest postawa oskarżonego, który jest urażony tym, że dużo młodsza od niego, obca osoba zwracała mu uwagę na jego zachowania wobec matki. Mając powyższe na uwadze należało stwierdzić, że zgromadzono szereg dowodów potwierdzających wersję pokrzywdzonej J. W. i dlatego jej zeznania zasługiwały na pełną wiarygodność. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku daje również w tej mierze kategorię i jasną odpowiedź.

Ponadto, Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że w rozpatrywanej sprawie Sąd Rejonowy dysponował odpowiednio szerokim spectrum dowodów, które po ich prawidłowym oceniu, były wystarczające dla poczynienia trafnych i niewątpliwych ustaleń faktycznych. Wbrew zarzutowi apelującego nie wystąpiły zatem żadne niedające się usunąć wątpliwości, które należałoby rozstrzygnąć na korzyść J. Z. (1). Wskazać należy, że do naruszenia art. 5 § 2 kpk dochodzi wówczas gdy to organ procesowy napotyka wątpliwości na tle przeprowadzonych materiałów dowodowych, których mimo wszelkich dostępnych metod nie dało się usunąć. Wtedy sąd winien rozstrzygnąć je na

korzyść oskarżonego. Nie chodzi tu natomiast o wątpliwości stron procesu, które należy rozpatrywać jako zastrzeżenia co do wiarygodności konkretnego dowodu, rozstrzygane jedynie na płaszczyźnie utrzymania się przez sąd w granicach sędziowskiej swobodnej oceny dowodów określonej w art. 7 kpk (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2019 r., V KK 167/19, Legalis nr 1967625). Sąd odwoławczy nie uznał również zasadności zarzutu naruszenia pozostałych, wskazanych w apelacji przepisów prawa procesowego (art. 2, 4, 5 § 1 kpk i art. 410 kpk), gdyż nie zostały one bliżej uargumentowane. W rzeczywistości zaś omawiany tu zarzut zasadzał się na odmiennej ocenie zebranego materiału dowodowego (art. 7 kpk) i dlatego kontrola instancyjna skupiona była wokół tego zagadnienia.		
Wniosek		
Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia wniosków z uwagi na polemiczny i jednostronny charakter zarzutu.		
Lp.	Zarzut	

2.	Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mogący mieć wpływ na jego treść polegający na błędnym wnioskowaniu z zebranego materiału dowodowego prowadzącym do przypisania winy oskarżonemu J. Z. (1), gdy tymczasem zgodna z zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do jedynie słusznego wniosku, iż oskarżony J. Z. (1) nie dopuścił się zarzucanego mu czynu.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Przedmiotowy zarzut jest w istocie powtórzeniem zarzutu błędnej oceny dowodów, o którym wypowiedziano się przy rozstrzygnięciu zarzutu naruszenia art. 7 kpk i art. 5 § 2 kpk. Dla zaakcentowania wskazać trzeba, że wbrew stanowisku obrońcy, zgromadzone w sprawie, poprawnie zweryfikowane przez Sąd Rejonowy pod kątem ich wiarygodności dowody dawały podstawy do przypisania oskarżonemu odpowiedzialności karnej za czyn ciągły przestępstwa z art. 190 § 1 kk popełniony na szkodę J. W.. Szczegółowe i niezmiennie wskazania pokrzywdzonej, świadków A. i Ż. S. (1), dowód rzeczowy w postaci gwoźdźcia, nagranie z mieszkania oskarżonego z dnia 23 maja 2019 r. oraz notatka policyjna z przeprowadzanej tego dnia inwencji funkcjonariuszy z KP R. pozwoliły na niebudzące wątpliwości ustalenie, że J. Z.		

(1) dwukrotnie skierował groźbę karalną wobec J. W.. Bezsprzecznie uznać też należało, że groźenie pokrzywdzonej z pomocą metalowego szpikulca i słownie „wyciągnięciem bebechów” przez upojonego alkoholem oskarżonego wyczerpywało znamiona przestępstwa z art. 190 § 1 kk, skoro zachowanie to mogło i zostało przez pokrzywdzoną odebrane jako groźba i wzbudziło u niej uzasadnioną obawę spełnienia. Groźba nie musi być zresztą wypowiedziana słowami, bo może zostać wykonana gestem ale w sposób zrozumiały dla adresata. Natomiast dla realizacji znamion przestępstwa z art. 190 § 1 kk nie jest wymagane, aby sprawca miał rzeczywiście zamiar wykonać groźbę lub by podjął jakiegokolwiek działania zmierzające do natychmiastowego spełnienia swój groźby (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2017 r., III KK 251/17, Legalis nr 1704945).		
Wniosek		
Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanych mu czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Zmiana zaskarżonego wyroku przez znaczne złagodzenie wymierzonej oskarżonemu kary w dolnych granicach zagrożenia.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		

Brak podstaw do uwzględnienia wniosków z uwagi na niezasadność zarzutu. obrońca formułując wniosek ewentualny o ponowny proces przed Sądem I instancji, nie przedstawił ku temu żadnych podstaw faktycznych ani proceduralnych.

Odnosnie zaś sformułowanego z ostrożności procesowej wniosku końcowego co do wymiaru kary to stwierdzić trzeba, że nie poprzedzał go adekwatny zarzut odwoławczy z art. 438 pkt 4 kpk. Sąd Okręgowy stwierdził jednocześnie, iż brak było podstaw aby dokonać znaczącego złagodzenia kary wobec oskarżonego. Sąd I instancji uwzględnił bowiem wszystkie okoliczności łagodzące i obciążające, które powinny rzutować na wymiar kary, nadając im odpowiednie znaczenie. Dotychczasowa niekaralność sprawy pozwalała na orzeczenie kary o charakterze wolnościowym. Orzeczona kara rodzajowo jest przy tym jak najbardziej adekwatna do cech osobowościowych i uwarunkowań życiowych oskarżonego. Kara 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem 20 godzin prac społecznych, w wymiarze miesięcznym absolutnie nie razi surowością i ma szansę spełnić swe cele wychowawcze i zapobiegawcze. Słusznie przy tym Sąd Rejonowy zaakcentował nieprzejednaną postawę oskarżonego, która wymagała zabezpieczenia pokrzywdzonej przed jego osobą. Dlatego też całkowicie uzasadniony był orzeczony środek karny w postaci zakazu kontaktowania się

oskarżonego z pokrzywdzoną J. W.
przez okres 1 roku.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
0.11.	Przedmiot utrzymania w mocy
0.1 Wyrok Sądu I instancji utrzymano w mocy w całości.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Powodem utrzymania wyroku w mocy jest całkowita niezasadność zarzutów apelacji obrońcy oskarżonego, jak też brak podstaw wskazanych w art. 439, 440 i 455 kpk, uzasadniających zmianę lub uchylenie wyroku poza granicami zarzutów i wniosków apelacji. Sąd II instancji ocenił przy tym, że również orzeczenie o karze, środka karnym oraz przepadku jest wyważone, sprawiedliwe i nie razi surowością.	
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
0.0.11.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2.	Zgodnie z art. 616 § 1 pkt 1 do kosztów procesu należą koszty sądowe, którymi są m.in. wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania (art. 616 § 2 pkt 2 kpk). Jednym z wydatków Skarbu Państwa, na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 kpk są wypłaty dokonane z tytułu nieopłaconej przez strony pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez adwokatów lub radców prawnych. Obrońca oskarżonego z urzędu – adw. A. H. wniosła w apelacji o zasądzenie od Skarbu Państwa zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym. Przytoczone wyżej przepisy stanowią podstawę prawną orzeczenia uwzględniającego to żądanie, po stwierdzeniu, że obrońca reprezentował oskarżonego na rozprawie przed Sądem Okręgowym w Poznaniu w dniu 28 października 2020 r. Wysokość kosztów adwokata została ustalona w oparciu o § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1714).
3.	Zgodnie z art. 634 kpk jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, do kosztów procesu za postępowanie odwoławcze od orzeczeń kończących postępowanie w sprawie mają odpowiednie zastosowanie przepisy o kosztach za postępowanie przed sądem I instancji. Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy opierając się na dyspozycji przepisu art. 624 § 1 kpk zwolnił oskarżonego z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze. J. Z. (1) nie zarobkuje, nie posiada oszczędności, pozostaje na utrzymaniu rodziny. Z powodu zaś wieku (lat 59), stanu zdrowia oraz uzależnienia od alkoholu jego zdolności zarobkowe są aktualnie na niskim poziomie. Trudna sytuacja materialna przemawiała za zwolnieniem oskarżonego od kosztów sądowych i nie wymierzaniem mu opłaty za II instancję. Uznano przy tym, że J. Z. nie ma odpowiednich środków aby zwrócić koszty wyłożone przez Skarb Państwa na zapłatę wynagrodzenia dla obrońcy z urzędu. Dlatego

też zwolnienie od kosztów za postępowanie odwoławcze
objęło całość należności przypadających od podsądnego.

7. PODPIS

Hanna Bartkowiak